

פרק שישי

הם העבירו כמה ימים בארצם העתיקה של היהודים. יפו עשתה עליהם רושם רע. אמנם המפגש שלה עם חוף הים הכחול היה מרהיב עין, אבל העזובה זעקה לשמים. הכניסה אל הנמל העלוב והעגינה בו היו קשות. הסמטאות המזוהמות והמוזנחות הסריחו, והעוני המזרחי הצבעוני צעק מכל פינה. סמטאות העיר היו מלאות תורכים עניים, ערבים מלוכלכים ויהודים מפוחדים, כולם מחוסרי עבודה, חסרי כול ומיואשים. ריח מוזר ומעופש, ריח של קבר, הקשה על הנשימה.

קינגסקורט ופרידריך מיהרו להסתלק מיפו ונסעו לירושלים ברכבת רעועה. בדרך התגלו לעיניהם מראות קשים של ניוון. המישור היה כמעט כולו חול וביצות. שטחי העפר היציבים היחידים נראו שרופים. תושבי הכפרים הערביים נראו כמו שודדים, הילדים שיחקו עירומים והחזות הכללית של המבנים היתה שחורה. במרחק, על קו האופק, נראו הרי יהודה — קרחים מיערות. הרכבת המשיכה ועברה בין עמקים סלעיים שוממים, שבין מדרונותיהם הגיריים נותרו עקבות ספורים של תרבות — מן העבר או מן ההווה.

"אם זאת הארץ שלנו," אמר פרידריך בעגמומיות, "הרי שהיא הידרדרה כמו שהידרדר העם שלנו."

"כן, זה באמת נורא, ממש מעורר בחילה" — הכריז קינגסקורט. "ובכל זאת, אפשר לעשות כאן הרבה. צריך לנטוע יערות, כחצי מיליון עצי אורן צעירים וגבוהים — הזן הזה צומח לגובה במהירות של אספרגוס. הארץ זקוקה רק למים ולצל, ואז צפוי לה עתיד, אולי אפילו עתיד מזהיר, מי יודע!"

"ומי יביא לכאן מים וצל?"

"היהודים, לכל הרוחות!"

כשהגיעו לירושלים כבר היה לילה, ליל ירח קסום.

ancient	עתיקה
impression	רושם
meeting, bringing together	מפגש
spectacular	מרהיב
neglect	עזובה
port	נמל
dismal	עלוב
anchoring	עגינה
alleys	סמטאות
מזוהמות - מלוכלכות	
poverty	עוני
unemployed	מחוסרי עבודה
חסרי כל - עניים	
desperate	מיואשים
moldy	מעופש
to leave	להסתלק
dilapidated	רעועה
exposed	התגלו
sights	מראות
degeneration	ניוון
plain	מישור
swamps	ביצות
stable	יציבים
burnt	שרופים
residents	תושבי, תושבים
bandits	שודדים
appearance	חזות
horizon	קו האופק
bald	קרחים
valleys	עמקים
rocky	סלעיים
deserted	שוממים
slopes	מדרונות
chalky	גיריים
נותרו - נשאר	
traces	עקבות
sadly	עגמומיות
deteriorated	הידרדרה
queasiness	בחילה
declared	הכריז
to plant	לנטוע
pine	אורן
species	זן
shade	צל
bright	מזהיר
for goodness' sake	לכל הרוחות
magical	קסום

אלטנוילנד, תיאודור הרצל, עמ' 98-99

מגרשים שנחכרו ל-99 שנים. זה בדיוק אותו דבר **אבל** רציתי לשאול אותך, ביי היקר, מה קרה לתושבים המקומיים, לערבים המוסלמים, שהיו חסרי אמצעים?"

"מר קינגסקורט, התשובה לשאלה הזאת מובנת מאליה," אמר רשיד. "לאלה שהיו חסרי כל לא היה מה להפסיד, כך שהם יכלו רק להרוויח. והם באמת הרוויחו: מקומות עבודה, תזונה, בריאות. בכל העולם לא היה מקום עני ומעורר רחמים יותר מכפר ערבי בפלשתינה של סוף המאה התשע-עשרה. האיכרים גרו בבתי חומר עלובים שלא היו ראויים

אפילו למגורי בעלי-חיים. הילדים שכבו עירומים ומוזנחים ברחובות וגדלו ללא השגחה. היום חייהם השתנו. הם הפיקו תועלת ממוסדות הרווחה המצוינים אם רצו בכך ואם לא; אם הצטרפו לחברה החדשה ואם לא. כוח האדם המקומי, שהיה חסין מפני מחלות, נוצל בשלבים הראשונים של ההתיישבות לייבוש הביצות, לחפירת תעלות ולנטיעת עצי האקליפטוס שהבריאו את הקרקע. העובדים האלה זכו לשכר טוב מאוד. תסתכלו החוצה, לשדות. אני עוד זוכר שכשהייתי ילד היו כאן ביצות. החברה החדשה קנתה את הקרקעות האלה בזול והפכה אותם לאדמה משובחת. השדות האלה שייכים לכפר ההוא, על הגבעה. זה כפר ערבי, אתם יכולים לראות את המסגד הקטן. האנשים המסכנים האלה מאושרים היום הרבה יותר מפעם. הם אוכלים טוב יותר, הילדים שלהם בריאים יותר והולכים לבתי ספר. אמונותיהם ומנהגיהם הישנים לא הלכו לאיבוד; הם רק זכו בחיים נוחים וטובים יותר."

"אתם באמת מוזרים, אתם המוסלמים! אתם לא חושבים שהיהודים הם זרים שפלשו לארצכם?"

"אלוהים, איזה דברים מוזרים יש לך בראש!" ענה רשיד. "אתה היית מתייחס למישהו שלא לקח ממך כלום, אלא רק נתן לך, כמו אל גנב? היהודים עשו אותנו עשירים יותר, מדוע שנכעס עליהם? הם חיים אתנו כמו אחים, מדוע שלא נאהב אותם? אף-פעם לא היה לי חבר ערבי טוב יותר מדוד ליטבק. הוא יכול לבוא אלי ביום או בלילה, ולבקש ממני כל מה שירצה — עולם ומלואו אתן לו. אני יודע שאוכל לסמוך עליו כאילו היה אחי, בשר מבשרי. שנינו מתפללים בבתי תפילה שונים לאותו האלוהים, שהוא האל העליון השוכן מעל כולנו. בתי התפילה שלנו עומדים זה ליד זה, ואני מאמין באמונה שלמה שתפילותינו מתאחדות אי-שם במרומים וממשיכות דרכן יחד, עד שהן מגיעות לאבינו שבשמים."

מקומיים locals
חסרי אמצעים – עניים to lose
להפסיד to gain
להרוויח nutrition
תזונה pitiful
מעורר רחמים farmers
איכרים clay
חומר dismal
עלובים fit
ראויים naked
עירומים neglected
מוזנחים supervision
השגחה utilized
הפיקו תועלת welfare institutions
מוסדות רווחה joined
הצטרפו workforce
כוח אדם immune
חסין was used
נוצל settlement
התיישבות digging ditches
חפירת תעלות healed
הבריאו received
זכו pay
שכר superior
משובחת mosque
מסגד customs
מנהגים foreigner
זרים invaded
פלשו to treat
מתייחס thief
גנב to trust
לסמוך a flesh of my flesh
בשר מבשרי god almighty
אל עליון dwells
שוכן the heavens
מרומים

אלטנוילנד, תיאודור הרצל, עמ' 132

structure מבנה
 area אזור
 indicates מעיד
 oil נפט
 drilling קידוחים
 to perform ערכנו, לערוך
 sulfur גופרית
 value ערך
 production ייצור
 chemical fertilizer דשן כימי
 compete מתחרים
 cheap זול
 to produce, להפיק
 manufacture
 abundance שפע
 accessibility נגישות
 to contribute תרמה, לתרום
 prosperity שגשוג
 agriculture חקלאות

אלשנר טען בזמנו **שהמבנה** הגיאולוגי של האזור מעיד על הימצאותו של נפט בסביבה. ובאמת, בקידוחים שערכנו שם נמצא נפט. גפרית ופוספטים מצויים כאן בכמויות בלתי מוגבלות. אתם ללא ספק יודעים שלפוספטים יש ערך רב בייצור דשן כימי. הפוספטים שלנו מתחרים בהצלחה עם הפוספטים שמיוצרים בתוניס ובאלג'יר. זול יותר להפיק אותם אצלנו מאשר בפלורידה שבאמריקה, למשל. הדשנים הכימיים מצויים אצלנו בשפע, ומוכן שהנגישות שלהם תרמה מאוד לשגשוג **המצינו** של התקלאות שלנו. אבל אני חושש שהסיפורים היבשים האלה משעממים את הגברת גוטלנד.

אלטנוילנד, תיאודור הרצל, עמ' 186

186 | תיאודור הרצל

deep עמוקים
 were revealed ניגלו, להיגלות
 channel תעלת, תעלה
 flowed שצפו
 low נמוך
 height גובה
 to utilize לנצל
 difference הבדל
 huge עצומים
 source מקור
 self explanatory מובנת מאליה
 was left נותר
 therefore, hence איפוא
 waterfall מפל

לבדם את הדרך הקצרה אל העמק. **המים** התכולים והעמוקים של ים המוות ניגלו לעיניהם, ורעש חזק נשמע באוזניהם. אלה היו קולות מי תעלת ים המלח, ששצפו בדרכם מהים התיכון אל המעמקים. דוד הסביר בקצרה את מבנה הפרויקט. ים המלח הוא, כידוע, המקום הנמוך ביותר על-פני כדור הארץ. גובה פני המים כאן הוא 394 מטר מתחת לפני הים. המחשבה כי ניתן לנצל את הבדלי הגובה העצומים הללו למקור אנרגיה היתה כמעט מובנת מאליה. הפרש הגובה בין תחילת התעלה בחוף הים התיכון לבין סופה ליד ים המלח היה שמונים מטרים בלבד. נותר, איפוא, הפרש של עוד כשלוש-מאות מטר, שנוצל לבניית מפל. התעלה, שרוחבה עשרה מטרים ועומקה שלושה מטרים, ייצרה אנרגיה של כחמישים-אלף כוחות סוס.